

Medens Danmark i lighed med de fleste vesteuropæiske lande har rustet sig mod en sådan eventuelitet, idet man har en stående bemyndigelse til i sådanne situationer at gennemføre nødvendige forsyningsmæssige foranstaltninger, jfr. lov nr. 236 af 6. juni 1968 om forsyningsmæssige foranstaltninger, findes der ikke en tilsvarende lovgivning for Grønland. I henhold til lov om Grønlands styrelse af 18. april 1925, § 10, stk. 3, er landshøvdingen som den danske repræsentant i Grønland at betragte som landets øvrighed i almindelighed og kan i overordentlige tilfælde træffe sådanne foranstaltninger, som befolkningens tarv måtte kræve. Denne hjemmel finder man dog ikke tilstrækkelig klar til at iværksætte længere varende indgribende foranstaltninger til løsning af en eventuel længere varende varemangel. Desuden finder man det vigtigt, at den politiske instans i Grønland får forelagt eventuelle bestemmelser om påtænkte indgreb, hvorfor det findes påkrævet, at der gennemføres en tilsvarende lovgivning for Grønland med de afvigelser, der følger af de særlige grønlandske forhold.

På grund af Grønlands isolerede beliggenhed og de vanskelige forsyningsforhold, som opstår ved, at en stor del af Grønland ikke kan besejles i vinterhalvåret, har man fundet det nødvendigt at udvide bemyndigelsen til ikke blot at gælde varemangelsituationer, der er begrundet i internationale forhold, men tillige at sikre en rimelig fordeling af goderne i mangelvaresituationer, der opstår som følge af lokale grønlandske eller nationale forhold i øvrigt.

Der er ikke direkte knyttet økonomiske eller administrative konsekvenser til lovforslaget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Paragraffen er udformet sådan, at den giver mulighed for at tilrettelægge forbrugsregulerende foranstaltninger på den måde, der i en aktuel situation skønnes at være den bedst egnede, såvel ud fra administrative hensyn som ud fra hensynet til det pågældende erhverv og til forbrugerne. Der vil således være mulighed for at gennemføre såvel egentlige mærkerationeringer som andre former for regulerende foranstaltninger, f.eks. produktionsreguleringer.

Paragraffen indeholder kun hjemmel til at foretage indgreb i tilfælde af varemangel eller truende varemangel, der skyldes særlige forhold, uanset om disse hidrører fra nationale eller internationale begebenheder.

Efter lovforslaget vedrører hjemmelen til at træffe forsyningsmæssige foranstaltninger alene nødvendige varer. Ved denne og tidligere lejligheder har problemerne navnlig rejst sig for olie- og olieprodukter, men man kan ikke afvise muligheden for, at andre vigtige varer kan blive omfattet af eventuelle fremtidige forsyningskriser foranlediget af såvel nationale som internationale forhold.

Til § 2.

Bestemmelsen er indsat med henblik på det tilfælde, hvor landshøvdingen over Grønland, som almindeligvis vil kunne varetage administrationen af foranstaltninger, ikke findes at være rette organ under hensyn til foranstaltningernes karakter og omfang, hvorfor der kan være behov for med kort varsel at oprette administrative organer, hvor særligt sagkyndige er repræsenteret.

Etableringen af de fornødne organer må derfor påbegyndes, så snart nødvendigheden af indgreb er erkendt.

Som det ved tidligere lejligheder i Danmark er forekommet, vil det i visse tilfælde være nødvendigt at henlægge mindre opgaver til kommunerne, der f.eks. må yde bistand ved behandling af dispensationsansøgninger, uddeling af rationeringskort m. m.

Til § 4.

Bestemmelsen i andet punktum om, at landshøvdingen i særlig påtrængende tilfælde kan træffe foranstaltninger uden bemyndigelse tager navnlig sigte på den situation, at forbindelsen mellem Danmark og Grønland er afbrudt og er en gentagelse af hjemmelen i § 10, stk. 3, i lov om Grønlands styrelse af 18. april 1925, men man har fundet det hensigtsmæssigt, at det siges udtrykkeligt i selve loven, for at der ikke skal opstå fortolkningstvivel. Endvidere indebærer bestemmelsen, at landshøvdingen i givet fald skal indhente landsrådets tilslutning efter reglerne i § 1, stk. 1.